

تکلیف سیاسی و اجتماعی مردم در باره انتخابات ریاست جمهوری چیست؟

مقدمه

هر انقلاب کامل سه رکن اساسی دارد که عبارتند از: ۱. برخورداری از یک ایدئولوژی و مکتب پویا و انقلابی ۲. مشارکت گسترده، فعالانه و ایثارگرانه مردم از همه طبقات ۳. رهبری مورد قبول عموم مردم با ویژگی های شخصی همچون نبوغ، اقتدار، صلابت و جسارت در تصمیم گیری. در انقلاب اسلامی ایران نیز مشارکت و حضور گسترده مردم از عوامل اصلی و مهم پیروزی بوده است، اکثر انقلاب های تاریخ معاصر علی رغم نقش مردم در انقلاب، بعد از پیروزی آن از حضور مردم خالی شد. اما در ایران مردم از این احساس برخوردارند که انقلاب متعلق به خودشان است و همواره در صحنه حضور داشته اند.^[۱]

در صورت ایجاد خلل در هر یک از سه رکن مکتب، رهبری و مردم انقلاب دچار انحراف و آسیب جدی خواهد شد، بنابراین اولین و مهم ترین وظیفه مردم در راه پاسداری از خون شهدا و انقلاب اسلامی، حضور در صحنه و مشارکت جدی و پرشور در انتخابات است. به همان صورت که در شرایط بحرانی جنگ و موشك باران، در انتخابات و تظاهرات های میلیونی شرکت کردند و توطئه دشمن را خنثی کردند در این دوره نیز باید با حضور حداکثری در انتخابات حضور گسترده خود را حفظ کنند.^[۲]

اهمیت انتخابات ریاست جمهوری

نهاد ریاست جمهوری، مهم ترین نهادی است که بخش عظیمی از سازو کار تحولات سرنوشت ساز ملت در آن متمرکز شده است. بخش اجرایی حکومت اسلامی در دست نهاد ریاست جمهوری است و در واقع بیشترین تماس مردم با حکومت اسلامی و بالعکس از همین راه برقرار است. به این معنی که اگر رئیس جمهوری مقتدر با جدیت و تلاش پی گیر بر آوردن نیازهای جامعه و مردم باشد باعث دلگرمی و امید در دل مردم می شود.^[۳]

حضرت امام خمینی ره قاعده کلی را برای همه انتخابات به این گونه ترسیم کرده اند:

وصیت من به ملت شریف این است که در تمام انتخابات در صحنه باشید. نگویید که دیگران رأی می دهند من هم باید رأی بدhem، تو hem باید رأی بدhei، آن روستایی hem که در کنار مزرعه خودش کار می کند باید رأی بدheh. تکلیف است، این یک تکلیف الهی است.^[۴]

بنابراین مهم ترین وظیفه همه مردم مشارکت در انتخابات است و همه در پیشگاه الهی مسئول هستند. البته تحقیق و مشورت راهکار بسیار مهمی برای تاثیرگذارتر شدن حضور مردم در صحنه انتخابات است. حضرت علی — علیه السلام — می فرمایند، «من شاور ذو الالباب، دل علی الصواب»^[۵] هر کس با صاحبان عقل و اندیشه مشورت کند، به راه راست هدایت می شود. و از آنجایی که انتخاب یک فرد، سپردن بخش مهمی از مملکت به دست اوست که اگر ناباب از کار درآید، صدمه به اسلام می زند، جمهوری اسلامی را از بین می برد، و این مسئله برای اسلام و مسلمین حیاتی است.^[۶]

براین اساس برای انتخاب رئیس جمهور باید تحقیق و تفحص جدی انجام داد و با افراد مطمئن و آگاه مشورت کرد و این یک تکلیف شرعی است به طوری که امام راحل (ره) در این مورد می فرمایند: «احدی شرعاً نمی تواند به کسی کورکرانه و بدون تحقیق رأی بدهد». ^[۷] پس باید با مشورت و تحقیق اصلاح را انتخاب کرد و به او رأی داد.

از منظر مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای، اصلاح شرایطی دارد که از جمله آنها می توان به موارد ذیل اشاره کرد: وفاداری به اسلام، جمهوری اسلامی و قانون اساسی، وفادار به ولایت فقیه، برخورداری از شعور و استقلال سیاسی، تعهد، تخصص و تجربه، حسن سابقه و عدم احتمال انحراف، شجاعت، ساده زیستی، حامی و خدمتگذار مستضعفین، امانتداری، اخلاق اسلامی و وطن دوستی و حفظ منافع کشور. مقام معظم رهبری نیز به ملاک هایی جهت تعیین فرد اصلاح اشاره کرده اند که بدین شرح است: با کفایت، با نشاط، مؤمن به ملت و اهداف متعالی امام و انقلاب، با حوصله، پیگیر، قدر شناس مردم، آگاه به نیاز ملت و کشور، رعایت عدالت نسبت به همه مردم کشور، مبارزه با فساد و تبعیض، و خلاصه کسی که به فکر دین و دنیا و فرهنگ ملت باشد و بتواند بار عظیم پیگیری اهداف مادی و معنوی نظام را بر دوش گیرد.^[۸]

علاوه بر وظایف فردی مشارکت و تحقیق و تفحص در باره کاندیدای اصلاح، مسئولیت اجتماعی دیگری هم بر عهده مردم می باشد و آن تشویق دیگران به شرکت در انتخابات و معرفی فرد اصلاح می باشد.

حفظ آرامش نیز ضرورت دیگری در عرصه انتخابات است. در ایام برگزاری انتخابات و تبلیغات، مردم و طرفداران هر کاندیدا باید از کارهایی که ایجاد تشنجه می کند جلوگیری کنند و با حفظ

آرامش و همبستگی به رقابتی منطقی و تبلیغاتی آرام و ارائه روحیه برادری و دوستی پردازند و فرصت سوء استفاده از تفرقه و اختلاف را برای دشمن ایجاد نکنند.

پس از پایان انتخابات، هر کس رأی بیشتری آورد رئیس جمهور همه مردم است و آن افراد و گروه هایی که به او رأی نداده اند هم باید او را به عنوان رئیس جمهور منتخب پذیرند و با همدلی و همکاری فضای کشور را برای انجام کارها و خدمت به ملت و مردم آماده کنند.

نتیجه گیری

اکنون که دشمن خواهان کاهش حضور مردم در انتخابات و ایجاد تنفس داخلی است عقل حکم می کند ما در نقطه مقابل آن حرکت کنیم و با همبستگی ملی و مشارکت حداکثری، انتخاب اصلاح، تشویق دیگران به مشارکت در انتخابات هم توطئه دشمن را خشی کنیم و هم گام بلندی برای رسیدن به آرمان های اقتصادی، فرهنگی، اخلاقی، عدالت اجتماعی و سیاست خارجی برداریم.

معرفی منابع جهت مطالعه بیشتر:

۱. انتخابات و مردم، علی شیرازی، قم، خادم الرضا، ۱۳۸۲.
۲. انتخابات و دانشگاهیان از دیدگاه امام خمینی (ره)، حمید رسایی، تهران، روابط عمومی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، ۱۳۷۸.

پاورقی ها:

[۱] محمد منوچهر، انقلاب اسلامی، زمینه ها و پیامدها، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، چ ۱، ۱۳۸۰، ص ۲۸۴.

[۲] همان، ص ۲۸۲.

[۳] مهدی زادگان، داود، تبیینی از انتخابات و رسالت رئیس جمهور با الهام از رهنماههای رهبر معظم انقلاب، کانون اندیشه جوان، ص ۳۶.

[۴] صحیفه، ج ۱۵، ص ۵۹.

[۵] بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۴۲۲.

[۶] صحیفه نور، ج ۵، ص ۵۹.

[۷] همان، ج ۱۸، ص ۱۹۸.

[۸] مقام معظم رهبری، سخنرانی در میان مردم جیرفت و کرمان، روزنامه رسالت ۱۲ و ۱۸ اردیبهشت ۱۳۸۴.

مرکز مطالعات و پاسخگویی به شباهت حوزه‌های علمیه